



DET KONGELIGE  
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

*Svar Rek. 29/2021 angående nordisk vaksineproduksjon*

**1. Rekommandasjon**

Rekommandasjonen har følgende ordlyd:

Nordiska rådet anbefaler de nordiske regjeringarna

*att* de nordiske regjeringarna sikrer finansieringen av vaksineforskning i de nordiske landene

*att* de nordiske regjeringarna inleder et samarbeid om nordisk vaksineproduksjon

*att* de nordiske regjeringarna tar en aktiv rolle i det multilaterale arbeidet for å forhindre at patentrestruksjoner samt mangel på kunnskapsoverføring og teknologi blir et hinder for en rask og kostnadseffektiv bekjemping av pandemier

**2. Meddelelse**

I det følgende meddeles de nordiske regjeringenes svar på Nordisk råds anbefaling 29/2021.

Tilgang til effektive og sikre vaksiner er en grunnleggende forutsetning for å forebygge og bekjempe en rekke smittsomme sykdommer, herunder også covid-19. Samtlige nordiske land har fått tilgang til vaksiner mot covid-19, basert på ulike teknologier, gjennom EUs felles innkjøpsordning. Felles investeringer i en bred portefølje har bidratt til risikoavlastning i en situasjon med usikkerhet knyttet til hvilke kandidater som ville kunne godkjennes. Per januar 2022 er fem ulike vaksiner godkjent for bruk i Europa. Disse er utviklet, produsert og distribuert på svært kort tid. Ytterligere vaksinekandidater er under utvikling og/eller i prosess for godkjenning. Det er nå relativt god vaksinedekning i de nordiske landene.

De nordiske landene har hatt et tett og godt samarbeid om vaksiner mot covid-19. De norske og islandske avtalene sikres gjennom videresalgsavtaler med Sverige.

Nye virusvarianter kan medføre at vaksinene som er utviklet blir mindre effektive, og endringer i et virus' egenskaper kan medføre behov for å tilpasse vaksiner som allerede er i bruk. Derfor er det viktig å opprettholde fokus og aktivitet innen forskningsområdet nasjonalt, regionalt og globalt, både mtp. håndteringen av covid-19-pandemien og fremtidige helsekriser.

De nordiske landene har samlet sett gode vilkår for forskning, innovasjon og næringsutvikling. Videre har de nordiske landene etablerte virkemidler på nasjonalt nivå og muligheter for deltakelse i bl.a. det europeiske rammeprogrammet for forskning og innovasjon, Horisont Europa, og andre relevante EU- programmer. I tillegg er det flere internasjonale initiativer rettet mot tilgang til vaksiner mot smittsomme sykdommer. Et eksempel er CEPI som er etablert i Norge, og som investerer i vaksineforskning og -utvikling basert på egne kriterier.

Pandemien har vist at europeisk samarbeid er avgjørende for Nordens evne til å håndtere grensekryssende helsetrusler. EUs helseberedskapsmyndighet, Health Emergency Response Authority (HERA), ble opprettet i september 2021. HERA er et bindeledd mellom forskning, utvikling, produksjon og anskaffelser av medisinske mottiltak, også vaksiner, som Europa vil trenge i en krisetid.

Helseberedskap forutsetter gode systemer og innretninger utenfor krise. Det nordiske samarbeidet kan inngå som et godt element i det europeiske helseberedskapssamarbeidet. Styrket europeisk samarbeid om helseberedskap vil være viktig for å ivareta fremtidig helseberedskap, især for tilgang til medisinske mottiltak.

Den svenske regjeringen tok sommeren 2021 initiativ til en nordisk studie om innovasjon, utvikling og produksjonskapasitet av vaksiner. Studien ble igangsatt i starten av februar 2022. Norge, Sverige, Danmark, Island og Finland skal gjøre en felles nordisk studie om vaksineproduksjon. Formålet er å se nærmere på mulighetene for samarbeid og synergier på tvers av de nordiske landene. Studien vil gi nyttig kunnskap om muligheter for nordisk samarbeid knyttet til utvikling og produksjon av vaksiner. Studien vil også se på hvordan et ev. nordisk samarbeid kan inngå i et europeisk samarbeid.

De nordiske landene har også tatt en ledende rolle i å legge til rette for donasjon av vaksiner fra de felleseuropeiske vaksineavtalene, både gjennom Covax og bilateralt.

De nordiske regjeringene anser herved at rekommandasjonen er delvis oppfylt.